

Monumentnummer*: 516270

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82771/156

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Onstwedde Stadskanaal Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Onstwedde

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Onstwedde E 4249

Omschrijving**

Inleiding

OLDAMBTSTER BOERDERIJ uit 1930, die een boerderij uit 1872 verving toen deze na brand geheel was verwoest. De nieuwe boerderij werd gebouwd in opdracht van J. Wubs in een Traditionalistische stijl. In 1955 brak echter opnieuw brand uit, waarbij het schuurgedeelte werd vernield; het woongedeelte bleef dankzij de brandmuur behouden. In 1956 werd het schuurgedeelte hersteld, en zal te zijner tijd binnen de bescherming van rijkswege vallen. In 1956 werd tevens tussen de stookhut en de boerderij een portaal aangebracht; de stookhut is later nog eens verbouwd en valt derhalve buiten de bescherming. Op het achtererf staat een tot garage verbouwde wagenshuur, die eveneens buiten de bescherming valt. Het interieur van het woongedeelte weerspiegelt de verschillende bouwperiodes van de boerderij.

De boerderij is beeldbepalend gelegen aan de Dorpsstraat, op de hoek met de Zandweg. Links van de boerderij verleent een oprijlaan met kastanjabomen toegang tot het achtererf. Een groene haag scheidt het boerderijterrein van de openbare weg. De boerderij die gebouwd is als gemengd bedrijf, is nu in gebruik als woonhuis. In de loop der tijd zijn langs de Dorpsstraat veel boerderijen afgebroken vanwege deze functiewijziging, waardoor het typische karakter van het esdorp aan het verdwijnen is.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

OLDAMBTSTER BOERDERIJ met links drie krimpen en rechts één krimp. Het geheel onderkelderde VOORHUIS is opgetrokken in kettingverband in een bruine bezande baksteen op een iets uitspringend trasraam van donkere klinkers, afgezet met een rollaag. Het schilddak, dat overgaat in het dak van de schuur, is gedekt met een bruin geglaazuurde Romaanse pan en heeft twee gemetselde schoorstenen met kap op de nok. De iets doorgetrokken voorgevel (oost) met kroonlijst heeft een middenrisaliet met entreepartij, bestaande uit een paneel deur met getoogd tienruits deurlicht, twee vierruits kijkgaten met smeedwerk en een bovenlicht, binnen een portiek met verspringende rollagen en een natuurstenen stoep (drie treden). Aan weerszijden van het portiek een gemetselde pilaster met de gevelstenen van de oude boerderij: "H.J.K. 18" en "E.A.H. 72". Boven de entree een balkon met decoratief gemetselde borstwering met betonnen afdekrand, steunend op betonnen consoles; een paar openslaande glasdeuren met decoratieve roedenverdeling verlenen toegang. Aan weerszijden van de entreepartij twee H-vensters met tweeruits bovenlicht met geschilderd glas-in-lood onder een doorlopende rollaag, twee keldervensters met diefijzers onder een rollaag en op de verdieping aan beide zijden twee paar openslaande vensters met horizontale roedenverdeling onder een doorlopende rollaag.

De noordgevel heeft twee H-vensters en keldervensters als aan de voorzijde en een dubbel H-venster; op de verdieping drie paar openslaande zaadvensters met horizontale roedenverdeling.

De zuidgevel heeft eveneens twee H-vensters en keldervensters, en tevens een zijentree met gemetselde stoep, bestaande uit een paneel deur als aan de voorzijde, onder een tweeruits bovenlicht; op de verdieping drie paar openslaande zaadvensters met horizontale roedenverdeling. Een uitspringende bakstenen gevelband verbindt de onderzijden van alle verdiepingvensters met elkaar.

Het gedeelte met krimpen aan de zuidgevel is opgetrokken in een roodbruine baksteen op een trasraam van donkere klinkers. In de eerste krimp aan de oostkant een H-venster en een zaadvenster; aan de zuidkant met kroonlijst twee H-vensters en een paneel deur met bovenlicht, alle onder een strek. De tweede krimp heeft aan de oostzijde een H-venster en aan de zuidkant met fries van siermetselwerk, twee H-vensters, alle met rollaag.

De HOOFDSCHUUR met wolfeind en houten piron, is opgetrokken in een rode baksteen met in de zijgevels een muizetandfries. Het dak is gedekt met een rode muldenpan. De zuidgevel heeft 12 halfronde ijzeren schuurvensters met decoratieve roeden. De noordgevel is deels opgetrokken in een oude baksteen en heeft een getoogd ijzeren tweeruits schuurvenster en een betonnen steunbeer; in de krimp aan de oostzijde licht getoogde dubbele schuurdeuren met rollaag en twee getoogde ijzeren schuurvensters met decoratieve roedenverdeling. De achtergevel heeft een bakgoot op gemetselde klossen, licht getoogde dubbele deeldeuren met ijzeren latei, dubbele schuurdeuren onder een licht getoogd zevenruits bovenlicht en acht halfronde ijzeren schuurvensters met decoratieve roedenverdeling.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de kamer de in kametechniek gelakte bedstedenkastenwand; in de gang de dubbele tochtdeuren met geel, bewerkt glas en Art Nouveau motieven.

Waardering

Oldambtster boerderij van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een Oldambtster boerderij uit 1930 in een Westerwolds gebied

- vanwege de sobere, traditionele vormgeving in materialen, typisch voor de jaren twintig en dertig

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als herinnering aan de vele boerderijen die het dorpsbeeld bepaalden
- vanwege de opvallende ligging in het dorp op de hoek van de Dorpsstraat met de Zandweg.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)